

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

2109

Na temelju članka 85.stavka 4. Zakona o veterinarstvu (»Narodne novine«, br. 41/07) te članka 56. stavka 2. alineje 4. i 5. Zakona o hrani (»Narodne novine«, br. 46/07), ministar poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja donosi

PRAVILNIK

O NAČINU OBAVLJANJA PRETRAGE NA PRISUTNOST TRICHINELLA U MESU¹

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Područje primjene

Članak 1.

- 1) Ovim Pravilnikom propisuju se metode pretraživanja na prisutnost *Trichinella* u mesu, obveze nadležnog tijela i subjekata u poslovanju s hranom, dodjeljivanje i opozivanje zdravstvenih statusa, veterinarski uvjeti za uvoz te provođenje službenih kontrola i monitoringa trihineloze.
- 2) Za potrebe ovog Pravilnika pojam *Trichinella* podrazumijeva ličinke svih oblića koji pripadaju rodu *Trichinella*.

POGLAVLJE II. OBVEZE NADLEŽNOG TIJELA I SUBJEKATA U POSLOVANJU S HRANOM

Uzorkovanje trupova

Članak 2.

- 1) Trupovi domaćih svinja moraju biti sustavno uzorkovani u klaonicama, kao dio post mortem pregleda u svrhu dobivanja prikladnog uzorka za pretragu. Uzorak mora biti uzet sa svakog trupa te pretražen na prisustvo *Trichinella* u laboratorijima određenima od nadležnog tijela uz korištenje jedne od sljedećih metoda:
 - (a) Referentne metode opisane u Poglavlju I. Priloga I. ovoga Pravilnika,
 - (b) Ekvivalentne metode opisane u Poglavlju II. Priloga I. ovoga Pravilnika.
- 2) Do dobivanja rezultata pretrage subjekt u poslovanju s hranom mora osigurati potpunu sljedivost, te provoditi sljedeće:
 - (a) Trupovi iz stavka 1. ovoga članka mogu biti rasječeni u najviše šest dijelova u klaonici ili rasjekavaonici u sklopu klaonice,
 - (b) Iznimno od točke (a) ovoga stavka, nakon dobivanja odobrenja nadležnog tijela, trupovi mogu biti rasječeni u rasjekavaonici koja je u sklopu klaonice, ili kao odvojeni objekt, ukoliko

su osigurani sljedeći uvjeti:

- postupak mora biti pod nadzorom nadležnog tijela,
- trupovi ili djelovi trupa mogu se otpremati samo u jednu rasjekavaonicu,
- rasjekavaonica se mora nalaziti na području Republike Hrvatske,
- u slučaju pozitivnog nalaza, svi dijelovi trupa proglašavaju se neprikladnima za prehranu ljudi.

3) Trupovi konja, divljih svinja i ostalih uzgojenih ili divljih vrsta životinja prijemljivih na *Trichinelle* moraju biti sustavno uzorkovani u klaonicima ili objektima za obradu i rasijecanje divljači u sklopu post mortem pregleda.

4) Uzorkovanje iz stavka 3. ovoga članka ne mora se provoditi ako je nadležno tijelo na temelju procjene rizika utvrdilo da je rizik od trihineloze za određene uzgojene ili divlje vrste životinja zanemariv.

5) Uzorak iz stavka 3. ovoga članka uzima se sa svakog trupa i pretražuje u skladu s Prilozima I. i III. ovoga Pravilnika u laboratoriju koji je odredilo nadležno tijelo.

Odstupanja

Članak 3.

1) Iznimno od članka 2. stavka 1. ovoga Pravilnika, meso domaćih svinja koje je podvrgnuto postupku zamrzavanja u skladu s Prilogom II. ovoga Pravilnika pod nadzorom nadležnog tijela, izuzima se od pretrage na *Trichinellu*.

2) Iznimno od članka 2. stavka 1. ovoga Pravilnika, trupovi i meso domaćih svinja koje se drže isključivo za tov i klanje izuzimaju se od pretrage na *Trichinellu* kada životinje dolaze: (a) s gospodarstva ili kategorije gospodarstava koje je nadležno tijelo službeno priznalo kao slobodne od trihineloze u skladu s postupkom navedenim u Poglavlju II. Priloga IV. ovoga Pravilnika,

(b) iz regije za koju je rizik od trihineloze kod domaćih svinja službeno potvrđen kao zanemariv, nakon

– što nadležno tijelo o tome dostavi obavijest Europskoj komisiji i zemljama članicama Europske unije, zajedno s početnim izvješćem koje sadrži podatke navedene u Poglavlju II. točki D Priloga IV. ovoga Pravilnika, i

– nakon potvrde te regije kao regije u kojoj je rizik od trihineloze zanemariv u skladu s posebnim postupkom Europske komisije.

3) Kada nadležno tijelo primjeni odstupanje navedeno u stavku 2. ovoga članka podnosi Europskoj komisiji godišnje izvješće koje sadrži informacije navedene u Poglavlju II. točki D Priloga IV. ovoga Pravilnika u skladu s člankom 9. stavkom 1. Pravilnika o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza (»Narodne novine«, br. 52/05).²

Pretraga na *Trichinellu* i upotreba oznake zdravstvene ispravnosti

Članak 4.

1) Trupovi navedeni u članku 2. ovoga Pravilnika ili njihovi dijelovi, osim onih navedenih u članku 2. stavku 2. točki (b) ovoga Pravilnika, ne smiju se otpremiti iz objekta prije nego što se utvrdi da je rezultat pretrage na *Trichinellu* negativan. Ostali dijelovi životinje namijenjeni za prehranu ljudi ili hranidbu životinja, koji sadrže tkivo poprečno-prugastih mišića, ne smiju se otpremiti iz objekta prije nego što se utvrdi da je rezultat pretrage na *Trichinellu* negativan.

2) Životinjski otpad i nusproizvodi životinjskog podrijetla koji nisu namijenjeni prehrani ljudi i koji ne sadrže poprečno-prugaste mišiće mogu se otpremiti iz objekta prije nego što su

poznati rezultati pretrage na *Trichinellu*. Nadležno tijelo može zahtijevati da se nusproizvodi životinjskog podrijetla podvrgnu pretrazi na *Trichinellu* ili prethodnoj preradi prije nego što se dopusti njihovo otpremanje iz objekta.

3) Kada se u klaonici primjenjuje postupak koji osigurava da niti jedan dio trupa koji se pregledava ne napusti objekt prije nego što se utvrdi da je rezultat pretrage na *Trichinellu* negativan i kada je taj postupak službeno odobren od nadležnog tijela, ili u slučaju primjene odstupanja iz članka 2. stavka 2. točke (b) ovoga Pravilnika, oznaka zdravstvene ispravnosti iz članka 5. stavka 2. Pravilnika o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, br. 99/07)³ može se upotrijebiti prije nego što se dobiju rezultati pretrage na *Trichinellu*.

Izobrazba

Članak 5.

Nadležno tijelo osigurava da osoblje uključeno u pretragu uzoraka na prisustvo *Trichinella* bude odgovarajuće osposobljeno i da sudjeluje u:

- (a) programu kontrole kvalitete pretraživanja na prisustvo *Trichinella*,
- (b) redovitom procjenjivanju pretraživanja, evidentiranja i analiza postupaka koji se koriste u laboratoriju.

Metode pretraživanja

Članak 6.

1) Za pretragu uzoraka iz članka 2. ovoga Pravilnika koristi se metoda pretraživanja opisana u Poglavlju I. i II. Priloga I. ovoga Pravilnika:

- (a) tamo gdje postoji osnova za sumnju na prisutnost *Trichinelle*, ili
- (b) kada je za uzorke koji dolaze iz istog gospodarstva ranije utvrđen pozitivan rezultat upotrebom trihineloskopske metode navedene u članku 16. stavku 2. ovoga Pravilnika.

2) Sve uzorke u kojima je dokazana *Trichinella* potrebno je proslijediti u nacionalni referentni laboratorij ili u referentni laboratorij Europske unije gdje će se odrediti pripadnost vrsti.

Krizni planovi

Članak 7.

Nadležno tijelo donosi krizni plan u kojemu se opisuju sve aktivnosti koje se poduzimaju kada su uzorci, kako je navedeno u člancima 2. i 16. ovoga Pravilnika, pozitivni na *Trichinellu*. Navedeni plan mora sadržavati:

- (a) podatke o sljedivosti invadiranih trupova i njihovih dijelova koji sadrže mišićno tkivo,
- (b) mjere pri rukovanju invadiranim trupovima i dijelovima trupova,
- (c) postupak utvrđivanja izvora invazije i mogućnosti širenja među životinjama,
- (d) mjere za sprječavanje ugroženosti na razini maloprodaje ili potrošača,
- (e) mjere koje treba provesti kada se u klaonici ne može identificirati invadirani trup,
- (f) određivanje vrste *Trichinelle*.

Priznavanje službenog statusa gospodarstava slobodnih od trihineleze

Članak 8.

Nadležno tijelo može službeno priznati gospodarstva ili kategorije gospodarstava slobodnima od trihineloze kada su ispunjeni sljedeći zahtjevi:

- (a) za gospodarstva, zahtjevi određeni u Poglavlju I. i Poglavlju II. Dijelovima A, B i D Priloga IV. ovoga Pravilnika,
- (b) za kategorije gospodarstava, zahtjevi određeni u Poglavlju II. Dijelovima C i D Priloga IV. ovoga Pravilnika.

Obveza izvješćivanja subjekata u poslovanju s hranom

Članak 9.

Subjekti u poslovanju s hranom čija su gospodarstva priznata slobodnima od trihineloze moraju izvjestiti nadležno tijelo o svakom neispunjavanju zahtjeva koji su opisani u Poglavlju I. i II. Dijelu B Priloga IV. ovoga Pravilnika kao i o svim promjenama koje mogu utjecati na status gospodarstva slobodnog od trihineloze.

Službena kontrola nad gospodarstvima slobodnima od trihineloze

Članak 10.

- 1) Nadležno tijelo osigurava provođenje sustavne službene kontrole nad gospodarstvima priznatima slobodnim od trihineloze.
- 2) Učestalost službenih kontrola određuje se na temelju procjene rizika, uzimajući u obzir pojavnost trihineloze u domaćih i divljih životinja, prethodne nalaze, zemljopisno područje, prijemljivost životinjskih vrsta, način gospodarenja životinjama, veterinarski nadzor i pravilno postupanje vlasnika gospodarstava.
- 3) Sve rasplodne krmače i nerastovi koji dolaze iz gospodarstava slobodnih od trihineloze moraju biti pregledani u skladu s člankom 2. stavkom 1. ovoga Pravilnika.

Programi monitoringa

Članak 11.

- 1) Nadležno tijelo provodi program monitoringa trihineloze u domaćih svinja, konja i drugih vrsta životinja prijemljivih za *Trichinelle* koje dolaze iz gospodarstava ili kategorija gospodarstava priznatih slobodnima od trihineloze ili iz regija gdje je rizik od trihineloze kod domaćih svinja priznat kao zanemariv, kako bi se verificiralo da su životinje slobodne od *Trichinelle*.
- 2) Učestalost pretraživanja, broj životinja koje će se pretražiti i plan uzorkovanja sadržani su u programu monitoringa. Uzorci mesa moraju biti prikupljeni i pretraženi na prisustvo *Trichinella* u skladu s Poglavljima I. ili II. Priloga I. ovoga Pravilnika.
- 3) Program monitoringa može uključiti serološke metode kao dodatne metode pretrage, ako su prethodno validirane od strane referentnog laboratorija Europske unije.

Opozivanje službeno priznatog statusa gospodarstava slobodnih od trihineloze ili regija sa zanemarivim rizikom od trihineloze

Članak 12.

1) Kada se u domaće svinje ili neke druge životinjske vrste prijemljive na trihinelozu, a podrijetlom iz službeno priznatih gospodarstava slobodnih od trihineloze, dokaže prisustvo *Trichinelle*, nadležno tijelo bez odgode:

- (a) opoziva službeno priznati status gospodarstva slobodnog od trihineloze,
- (b) naređuje pretraživanje svih domaćih svinja nakon klanja u skladu s člankom 2. stavkom 1. ovoga Pravilnika i serološko pretraživanje svih živih životinja prijemljivih na trihinelozu metodom koja je prethodno validirana od strane referentnog laboratorija Europske unije,
- (c) osigurava sljedivost i naređuje pretraživanje i testiranje svih rasplodnih životinja koje su dovedene na gospodarstvo i ukoliko je moguće, svih onih koje su napustile gospodarstvo u posljednjih 6 mjeseci od pozitivnog nalaza. Uzorci mesa moraju biti prikupljeni i pretraženi na prisutnost *Trichinella* koristeći metode pretraživanja iz Poglavlja I. i II. Priloga I. ovoga Pravilnika. Serološki test može se koristiti nakon što je validiran od strane referentnog laboratorija Europske unije,
- (d) u najvećoj mogućoj mjeri, utvrđuje puteve širenja invazije prometom mesa svinja zaklanih u razdoblju koje je prethodilo pozitivnom nalazu,
- (e) izvješćuje Europsku komisiju i nadležna tijela zemalja članica Europske unije,
- (f) naređuje provođenje epidemiološkog istraživanja u svrhu otkrivanja izvora invazije,
- (g) naređuje učestalije pretraživanje u sklopu programa monitoringa pod uvjetima iz članka 11. ovoga Pravilnika,
- (h) poduzima odgovarajuće mjere kada se invadirani trup ne može identificirati u klaonici, koje uključuju:

- povećavanje veličine svakog uzorka mesa sa sumnjivih trupova, ili
- proglašavanje trupova neprikladnim za prehranu ljudi, i
- poduzimanje odgovarajućih mjera za uništavanje sumnjivih trupova ili njihovih dijelova te onih u kojima su utvrđene *Trichinelle*.

2) Nadležno tijelo opoziva status gospodarstva ili kategorija gospodarstava slobodnih od trihineloze kada:

- bilo koji od zahtjeva opisanih u Poglavlju I. ili II. Priloga IV. ovoga Pravilnika nije više u potpunosti ispunjen,
- rezultati seroloških pretraga ili nalazi dobiveni nakon pretrage uzoraka mesa zaklanih svinja pokazuju da se gospodarstvo ili kategorije gospodarstava ne mogu više smatrati slobodnima od trihineloze.

3) Kada rezultati programa monitoringa ili monitoringa divljači pokazuju da se regija više ne može smatrati regijom sa zanemarivim rizikom od trihineloze u domaćih svinja, Europska komisija opoziva to područje s liste, o čemu obavještava zemlje članice Europske unije.

4) Nakon opoziva, gospodarstva mogu biti ponovo proglašena slobodnim od trihineloze kada su uklonjene nepravilnosti i u potpunosti ispunjene odredbe iz Poglavlja II. Dijela A Priloga IV. ovoga Pravilnika, što utvrđuje nadležno tijelo.

POGLAVLJE III.

UVOZ

Veterinarski uvjeti za uvoz

Članak 13.

1) Meso životinja prijemljivih na *Trichinelle* koje sadrži poprečno-prugasto mišićje može se uvoziti iz trećih zemalja na područje Republike Hrvatske ako je bilo pretraženo na *Trichinellu* prije izvoza.

2) Pretraživanje iz stavka 1. ovoga članka može se obaviti u skladu s člankom 2. ovoga

Pravilnika na cijelom trupu ili ako to nije moguće na svakoj polovici trupa, četvrtini, dijelu ili komadu trupa.

Članak 14.

Iznimke

- 1) Meso domaćih svinja može se uvoziti iz trećih zemalja bez obavljene pretrage iz članka 13. ovoga Pravilnika pod uvjetom da dolazi sa gospodarstva, s područja treće zemlje koje je službeno priznato od Europske unije kao slobodno od trihineloze u skladu s člankom 12. Pravilnika o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, br 99/07),⁴ na temelju zahtjeva nadležnog tijela te zemlje i sa priloženim izvješćem Europskoj komisiji koje dokazuje da su ispunjeni zahtjevi iz Poglavlja I. Priloga IV. ovoga Pravilnika.
- 2) Meso domaćih svinja može se uvoziti bez obavljene pretrage iz članka 13. ovoga Pravilnika, pod uvjetom da je prethodno podvrgnuto postupku zamrzavanja u skladu s Prilogom I. ovoga Pravilnika, a pod nadzorom nadležnog tijela zemlje izvoznice.

Dokumentacija

Članak 15.

- 1) Međunarodni veterinarski certifikat koji prati pošiljku mesa pri uvozu kako je navedeno u članku 13. ovoga Pravilnika mora sadržavati izjavu službenog veterinara kojom se potvrđuje:
 - (a) da je meso pretraženo u zemlji izvoznici u skladu s člankom 13. ovoga Pravilnika, ili
 - (b) da meso udovoljava zahtjevima iz članka 14. stavka 1. ili 2. ovoga Pravilnika.
- 2) Certifikat koji prati pošiljku mora biti u originalu, osim ako je drugačije odobreno u skladu s člankom 14. Pravilnika o službenim kontrolama hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, br. 99/07)⁵

POGLAVLJE IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

- 1) Do pristupanja Republike Hrvatske u Europsku uniju na području Republike Hrvatske za pretragu se može koristiti samo referentna metoda iz Priloga I. ovoga Pravilnika.
- 2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, trihineloskopijska metoda opisana u Poglavlju III. Priloga I. ovoga Pravilnika za pretragu domaćih i divljih svinja u iznimnim slučajevima uz odobrenje nadležnog tijela može se koristiti do 31. 12. 2009. godine, u slučaju kada:
 - (a) pojedinačni trupovi na koje se odnosi članak 2. ovoga Pravilnika moraju biti pretraženi pojedinačno u objektu u kojem se kolje najviše 15 domaćih svinja na dan ili 75 domaćih svinja na tjedan ili koji priprema za stavljanje na tržište do 10 divljih svinja na dan, i
 - (b) metode pretraživanja navedene u Poglavlju I. i II. Priloga I. ovoga Pravilnika nisu dostupne.
- 3) U slučaju kada se koristi trihineloskopska metoda:
 - (a) meso mora biti označeno oznakom koja je jasno različita od oznake zdravstvene ispravnosti iz članka 5. stavka 1. točke (a) Pravilnika o higijeni hrane životinjskog podrijetla (»Narodne novine«, br 99/07)⁶, te biti izravno namijenjeno krajnjem potrošaču ili maloprodajnim objektima koji izravno opskrbljuju krajnje potrošače,
 - (b) zabranjeno je korištenje mesa za proizvodnju proizvoda postupkom kojim se ne uništavaju

Trichinelle.

4) U slučaju uvoza pošiljaka na područje Republike Hrvatske iz zemalja članica Europske unije priznaju se metode iz Poglavlja I. i II. Priloga I. ovoga Pravilnika.

Članak 17.

Do pristupanja Republike Hrvatske u članstvo Europske unije na uvoz u Republiku Hrvatsku s područja Europske unije primjenjuju se uvjeti iz članka 13. i 14. ovoga Pravilnika.

Članak 18.

Prilozi I – IV.. tiskani su u dodatku ovoga Pravilnika i njegov su sastavni dio

Članak 19.

- 1) Ovaj Pravilnik stupa na snagu 1. srpnja 2008. godine.
- 2) Iznimno od stavka 1. ovog članka:
 - članak 2. stavak 1. točka (b), i stavak 2. točka (a) i (b),
 - članak 3.,
 - članak 4. stavak 3.,
 - članak 5.,
 - članak 12. stavak 1. točka (e) i stavak 3, te
 - točka D. Poglavlja II. Priloga IV. ovoga Pravilnika, stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske EU;
 - članak 7. i 11. ovoga Pravilnika stupaju na snagu 1. siječnja 2009. godine.

Klasa: 011-02/08-01/2

Urbroj: 525-6-08-1

Zagreb, 21. svibnja 2008.

Ministar

mr. sc. Božidar Pankreć, v. r.

¹ Pravilnikom se preuzimaju odredbe Uredbe Komisije (EZ) br. 2075/2005 od 5. prosinca 2005. godine kojom se propisuju specifična pravila za službene kontrole *Trichinella* u mesu

² Člankom 9. stavkom 1. Pravilnika se preuzimaju odredbe članka 9. stavka 1. Direktive 2003/99/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza, koja je izmijenjena i dopunjena Odlukom Komisije 90/424/EEZ i koja ukida Direktivu Vijeća 92/117/EEZ

³ Člankom 5. stavkom 2. Pravilnika se preuzimaju odredbe članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 854/2004 Europskog Parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. godine kojom se utvrđuju posebna pravila organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi

⁴ Člankom 12. Pravilnika se preuzimaju odredbe članka 12. Uredbe (EZ) br. 854/2004 Europskog Parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. godine kojom se utvrđuju posebna pravila organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi

⁵ Člankom 14. Pravilnika se preuzimaju odredbe članka 14. stavka 4. Uredbe (EZ) br. 854/2004 Europskog Parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. godine kojom se utvrđuju posebna pravila organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi

⁶ Člankom 5. stavkom 1. (a) Pravilnika se preuzimaju odredbe članka 5. stavka 1 (a) Uredbe (EZ) br. 853/2004 Europskoga Parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. godine kojom se utvrđuju posebna pravila higijene hrane životinjskog podrijetla

PRILOG I.

METODE PRETRAŽIVANJA

POGLAVLJE I.

REFERENTNA METODA PRETRAŽIVANJA

Umjetna probava skupnih uzoraka uz korištenje magnetske mješalice

1. Za obavljanje pretrage koristi se sljedeća oprema, pribor i kemikalije:

- (a) Pinceta i nož ili škare za rezanje uzoraka,
- (b) Podlošci razdijeljeni na 50 odvojenih prostora od kojih svaki sadrži najmanje 2g mesa ili druga oprema koja u potpunosti osigurava sljedivost uzoraka,
- (c) Sjeckalica za meso sa prikladnim oštricama. Ako je uzorak veći od 3 g koristi se uređaj za mljevenje mesa sa otvorima veličine 2 do 4 mm ili škare. Zamrznuto meso ili jezik (nakon uklanjanja površinskog vezivno–tkivnog sloja koji se ne može probaviti) usitnjava se u uređaju za mljevenje mesa. Od zamrznutog mesa ili jezika uzima se znatno veći uzorak,
- (d) Magnetske mješalice s termostatski kontroliranom pločom za zagrijavanje i štapićima za miješanje presvučenim teflonom, dužine približno 5 cm,
- (e) Konični stakleni separator s ljevkom zapremine od najmanje 2 litre, po mogućnosti s ugrađenim sigurnosnim teflonskim ventilom,
- (f) Stalci, prsteni i stezaljke,
- (g) Sito vanjskog promjera 11 cm, s mrežicom od nehrđajućeg čelika čiji su otvori promjera 180 μ m,
- (h) Lijevci unutarnjeg promjera ne manjeg od 12 cm, za potporu sita,
- (i) Staklena posuda zapremine 3 litre,
- (j) Stakleni mjerni cilindri zapremine od 50 do 100 ml ili kivete za centrifugiranje,
- (k) Trihineloskop s horizontalnim stolićem ili binokularni mikroskop s vlastitim izvorom svjetlosti čiji se intenzitet može prilagoditi,
- (l) Petrijeve zdjelice promjera 9 cm (za upotrebu s binokularnim mikroskopom) s označenim poljima veličine 10×10 mm,
- (m) Posuda za brojanje ličinki (za upotrebu sa trihineloskopom), izrađena od akrilnih ploča debljine 3 mm, na sljedeći način:
 - dno posude ima dimenzije 180×40 mm i iscrtano je u kvadratu,
 - dimenzije stranica su 230×20 mm,
 - dimenzije ruba su 40×20 mm. Dno i rubovi se moraju umetnuti između stranica, tako da se na rubovima formiraju dvije male ručke. Gornja strana dna mora biti izdignuta 7 do 9 mm iznad baze okvira kojeg čine stranice i rubovi. Ovi se dijelovi moraju zalijepiti ljepilom prikladnim za taj materijal,
- (n) Aluminijska folija,
- (o) 25 % klorovodična kiselina,
- (p) Pepsin aktivnosti 1:10000 NF (US National Formulary) što odgovara 1:12 500 BP (British Pharmacopeia) i 2000 FIP (Federation internationale de pharmacie) ili stabilizirani tekući pepsin s najmanje 660 European Pharmacopoeia jedinica/ml,
- (q) Voda za piće zagrijana na 46 – 48 °C,
- (r) Vaga s najvećim dozvoljenim odstupanjem od 0,1 g,
- (s) Metalne posude zapremine 10 do 15 litara za sakupljanje korištenog probavnog soka,
- (t) Pipete različite zapremine/veličine (1, 10 i 25 ml) i pipetori,
- (u) Termometar s mjernim rasponom od 1 – 100°C, s točnošću od 0,5 °C,
- (v) Sifon/odvod za vodu.

2. Prikupljanje i količina uzoraka za umjetnu probavu:

(a) u slučaju uzorkovanja trupova domaćih svinja, uzorak uzet sa korijena ošita, na prijelazu mišićnog u tetivasti dio mora težiti najmanje 1 g. Mogu se koristiti posebna klješta za uzimanje uzoraka s osiguranom točnošću od 1,00 do 1,15 g.

U slučaju rasplodnih krmača i nerastova mora se uzeti uzorak težine najmanje 2 g sa korijena ošita, na prijelazu mišićnog u tetivasti dio.

U nedostatku korijena ošita, mora se uzeti dvostruko teži uzorak od 2 g (ili 4 g u slučaju rasplodnih krmača i nerastova) sa rebrenog ili prsnog dijela ošita ili sa žvačnih mišića (m.masseter), jezika ili trbušnih mišića,

(b) za meso rasječeno u komade mora se uzeti uzorak težine od najmanje 5 g poprečno-prugastih mišića sa što manje masnog tkiva, po mogućnosti što bliže kosti ili fasciji. Ako meso nije namijenjeno kuhanju ili bilo kojim drugom načinu prerade mora se uzeti uzorak mesa iste količine,

(c) Ako se radi o zamrznutim uzorcima, mora se uzeti najmanje 5 g poprečno-prugastog mišićnog tkiva za pretragu.

Uzorci ne smiju sadržavati masno i vezivno tkivo.

Posebnu pažnju je potrebno obratiti kod uzimanja uzorka mišićnog tkiva jezika, kako bi se izbjegla kontaminacija sa površinskog sloja, koji je neprobavljiv i može otežati pretragu sedimenta.

3. Postupak izvođenja

I. Skupni uzorak (u ukupnoj količini od 100 g uzorka)

(a) $16 \pm 0,5$ ml klorovodične kiseline dodaje se u posudu zapremine 3 L u kojoj se nalazi 2 L prethodno zagrijane vode za piće ($46-48^{\circ}\text{C}$) i magnetni štapić. Posuda se stavlja na već zagrijanu magnetsku mješalicu,

(b) Mješavini vode i kiseline dodaje se $10 \pm 0,2$ g pepsina ili $30 \pm 0,5$ ml tekućeg pepsina,

(c) 100 grama mišićnog tkiva prikupljenog u skladu s točkom 2.ovoga Poglavlja usitnjava se u uređaju za usitnjavanje,

(d) Tako usitnjeno meso prebacuje se u posudu zapremine 3 L koja sadrži vodu, pepsin i klorovodičnu kiselinu,

(e) Nož uređaja za usitnjavanje se više puta uranja u posudu sa probavnim sokom, a posuda u kojoj se usitnjavalo meso se ispiru s malom količinom probavnog soka kako bi se odstranilo meso koje prijanja,

(f) Posuda se prekriva aluminijskom folijom,

(g) Magnetska mješalica podešava se tako da održava stalnu temperaturu od $44-46^{\circ}\text{C}$ i rotaciju na dovoljno velikoj brzini da se stvori duboki vir, a da pritom da ne izlazi ili prska iz posude,

(h) Umjetna probava traje 30 minuta, odnosno onoliko koliko je potrebno da se razgrade najmanji dijelovi tkiva, a najviše 60 minuta ako se probavlja jezik i mišićno tkivo divljači.

Rad Mješalice se zaustavlja te se sadržaj prelijeva kroz sito u taložni lijevak (separator),

(i) Probava se smatra uspješnom kada na situ ne zaostaje više od 5% ukupne količine tkiva,

(j) Sadržaj u lijevku se taloži 30 minuta,

(k) Nakon 30 minuta, iz taložnog lijevka brzo se odlije 40 ml tekućine u mjerni cilindar ili kivetu za centrifugiranje,

(l) Probavni sok i ostali tekući otpad se čuvaju do dobivanja rezultata pretrage,

(m) 40 ml uzorka ostavi se da odstoji 10 minuta. Zatim se 30 ml površinskog sloja tekućine pažljivo odstrani isisavanjem,

(n) Preostali uzorak sedimenta od 10 ml izlije se u posudu za brojanje ličinki ili u Petrijevu zdjelicu,

(o) Mjerni cilindar ili kiveta za centrifugiranje naknadno se ispiru s ne više od 10 ml vode za piće, te se dodaje prethodno uzetom uzorku u Petrijevoj zdjelici ili posudi za brojanje ličinki. Nakon toga uzorak se pretražuje trihineloskopom ili binokularnim mikroskopom pod

povećanjem od 15-20 puta. Dozvoljeno je pretraživanje upotrebom drugih tehnika pod uvjetom da je dokazano da daju jednako dobre ili bolje rezultate od uobičajenih tehnika pretrage, a ukoliko su provjerene na pozitivnim kontrolnim uzorcima. U svim slučajevima sumnjivog nalaza, te u slučajevima pojave parazita sličnih oblika mora se koristiti veće povećanje (60-100 puta),

(p) Uzorci dobiveni umjetnom probavom moraju se pregledati čim su gotovi. Pretraga se ni u kom slučaju ne smije odgoditi za sljedeći dan.

Ako se sadržaj ne pregleda u roku 30 minuta, potrebno ga je razbistriti na sljedeći način: dobiveni uzorak od 40 ml nalijeva se u mjerni cilindar i pusti odstajati 10 min. Potom se površinski sloj od oko 30 ml tekućine odstrani isisavanjem. Preostala zapremina od 10 ml nadopuni se s 30 ml vode za piće. Nakon daljnjeg taloženja, u trajanju 10 minuta, 30 ml površinskog sloja tekućine odstranjuje se isisavanjem. Preostalih 10 ml sedimenta pretražuje se u Petrijevoj zdjelici ili u posudi za brojanje ličinki. Mjerni cilindar ispiri se s 10 ml vode za piće te se ispirak dodaje prethodno odvojenom uzorku koji se nalazi u Petrijevoj zdjelici ili posudi za brojanje ličinki.

Ako se kod pretraživanja utvrdi da sediment nije bistar, uzorak se mora izliti u mjerni cilindar i nadoliti do 40 ml vode za piće, te se ponavlja prethodno opisani postupak. Ovaj postupak se može ponoviti 2-4 puta, dok uzorak ne postane dovoljno bistar za dobivanje pouzdanih rezultata pretraživanja.

II. Uzorci manji od 100 g

Ako je potrebno skupnom uzorku od 100 g može se dodati do 15 g i pretražiti zajedno s tim uzorkom u skladu s točkom 3. I. ovoga Poglavlja.

Ako je uzorak veći od 15 g mora se pregledati kao zasebni uzorak.

Za skupne uzorke do 50 g, probavna tekućina i ostali sastojci mogu se smanjiti na 1 L vode, 8 ml klorovodične kiseline i 5 g pepsina.

III. Pozitivni ili sumnjivi rezultati

U slučaju pozitivnog ili sumnjivog nalaza skupnog uzorka, uzima se daljnjih 20 g od svake svinje u skladu sa točkom 2. podtočkom (a) ovoga Poglavlja.

Uzorci od po 20 g od 5 svinja pretražuju se kao skupni uzorak ranije opisanom metodom. Na ovaj način pretražuju se uzorci iz 20 grupa od po 5 svinja.

Kada se *Trichinella* dokaže u skupnom uzorku od 5 svinja, uzimaju se dodatni uzorci od 20 g od svake pojedine svinje iz te grupe, i svaki od njih mora se pregledati posebno, upotrebom prethodno opisane metode.

Paraziti se čuvaju u 90 postotnom etilnom alkoholu u svrhu konzerviranja i identifikacije na razini vrste u referentnom laboratoriju Europske unije ili u nacionalnom referentnom laboratoriju.

Nakon prikupljanja parazita, pozitivne tekućine (probavni sok, površinski sloj tekućine, ispirci, i dr.) moraju se dekontaminirati zagrijavanjem na najmanje 60 °C.

POGLAVLJE II. EKVIVALENTNE METODE

A. MEHANIČKA METODA PROBAVE SKUPNOG UZORKA/TEHNIKA SEDIMENTACIJE

1. Uređaji i reagensi

(a) nož ili škare za rezanje uzoraka,

(b) podlošci podijeljeni na 50 kvadrata, od kojih se u svaki može staviti uzorak od oko 2 g

- mesa, ili slična oprema koja u potpunosti osigurava sljedivost uzoraka,
- (c) uređaj za mljevenje mesa ili električna sjeckalica,
 - (d) miješalica tipa Stomacher lab-blender 3500 termo model,
 - (e) plastične vrećice prikladne za Stomacher lab-blender,
 - (f) konični separatori zapremine od najmanje 2 litre, po mogućnosti opremljeni teflonskim sigurnosnim čepovima,
 - (g) stalci, prsteni i stezaljke,
 - (h) sita vanjskog promjera 11 cm, sa mrežicom od nehrđajućeg čelika čiji su otvori promjera 180 mikrometara,
 - (i) lijevci s unutarnjim promjerom od najmanje 12 cm, za potporu sita,
 - (j) stakleni mjerni cilindri obujma 100 ml,
 - (k) termometar s mjernim rasponom od 1 – 100°C, s točnošću od 0,5 °C,
 - (l) naprava za vibriranje (tresenje), npr električni aparat za brijanje bez glave,
 - (m) sklopka koja se uključuje i isključuje u razmacima od jedne minute,
 - (n) trihineloskop s vodoravnom pločom ili binokularni mikroskop s izvorom svjetlosti čiji se intenzitet može podešavati,
 - (o) posuda za brojanje ličinki i veći broj Petrijevih zdjelica promjera 9 cm, kao u Poglavlju I. točki 1. podtočkama (l) i (m) ovoga Priloga,
 - (p) 17,5 % klorovodična kiselina,
 - (q) pepsin aktivnosti 1:10 000 NF (US National Formulary), što odgovara 1:12 500 BP (British Pharmacopoeia) i 2 000 FIP (Fédération internationale de pharmacie), ili stabilizirani tekući pepsin s najmanje 660 European Pharmacopoeia jedinica/ml,
 - (r) veći broj posuda zapremine 10 litara za dekontaminaciju uređaja formalinom te za preostali probavni sok korišten za probavu invadiranog mesa,
 - (s) vaga s točnošću od najmanje 0,1 g.

2. Sakupljanje uzoraka za probavu

Kako je navedeno u Poglavlju I. točki 2. ovoga Priloga.

3. Postupak

I. MLJEVENJE

Ako se uzorci mesa prethodno usitne u stroju za mljevenje mesa, poboljšava se kvaliteta probave. Kada se koristi električna mješalica, ista se uključuje tri do četiri puta, u trajanju od jedne sekunde.

II. POSTUPAK PROBAVE

Postupak se može provoditi na skupnim uzorcima od 100 g mesa (istovremeno 100 g uzoraka) ili na uzorcima manjim od 100 g mesa.

- (a) Skupni uzorci (100 g uzoraka istovremeno)
 - Na uređaj Stomacher lab-blender 3500 stavlja se dvostruka plastična vrećica. Temperatura se podešava na 40 do 41 °C,
 - U unutrašnju plastičnu vrećicu ulije se jedna i pol litra prethodno zagrijane vode na 40 do 41 °C,
 - Vodi u vrećici dodaje se 25 ml 17,5 % klorovodične kiseline,
 - Tome se doda 100 uzoraka od kojih je svaki težak oko 1 g (na temperaturi od 25 do 30 °C), te koji su uzeti na način kao što je to opisano u točki 2. ovoga Dijela,

- Na kraju se dodaje 6 g pepsina ili 18 ml tekućeg pepsina. Ovaj se redoslijed mora strogo poštivati kako bi se izbjegla razgradnja pepsina,
- Stomacher »miješa« sadržaj vrećice tijekom 25 minuta,
- Plastična vrećica se vadi iz Stomachera i probavni sok s razgrađenim mesom se filtrira kroz sito u laboratorijsku čašu zapremine 3 litre,
- Plastična vrećica se ispiri s oko 100 ml vode. Ispirkom se dalje ispiri sito i na kraju dodaje filtratu unutar laboratorijske čaše,
- Skupnom uzorku od 100 pojedinačnih uzoraka može se dodati do 15 pojedinačnih uzoraka i pregledati zajedno s skupnim uzorkom od 100 uzoraka.
- (b) Manji skupni uzorci (manje od 100 g uzoraka)
- Na uređaj Stomacher lab-blender 3500 stavlja se dvostruka plastična vrećica. Temperatura se podešava na 40 do 41 °C,
- Probavni sok se priprema miješanjem oko jedne i pol litre vode i 25 ml 17,5 % klorovodične kiseline. Tome se dodaje 6 g pepsina i sve se pomiješa pri temperaturi od 40 do 41 °C. Ovaj se redoslijed mora strogo poštivati kako bi se izbjegla razgradnja pepsina,
- Od probavnog soka se odvoji količina koja odgovara omjeru od 15 ml po gramu uzorka (npr. za 30 uzoraka potrebno je 450 ml, 30x15 ml). Probavni sok se stavlja u unutarnju od dvije plastične vrećice zajedno sa uzorcima mesa od 1 g (pri temperaturi od 25 do 30 °C) sakupljenim u skladu s točkom 2. ovoga Dijela,
- U vanjsku se vrećicu ulijeva voda zagrijana na oko 41 °C, tako da ukupna zapremina vrećica iznosi jednu i pol litru. U Stomacheru se sadržaj vrećice miješa tijekom 25 minuta,
- Plastična vrećica se izvadi iz Stomachera. Probavljeni sadržaj se filtrira kroz sito u laboratorijsku čašu zapremine od 3 litre,
- Plastična vrećica se ispiri s oko 100 ml vode (na 25 do 30 °C), koja se kasnije koristi i za ispiranje sita i dodaje filtratu u laboratorijskoj čaši.

III. SAKUPLJANJE LARVI SEDIMENTACIJOM

- Probavljenom sadržaju se dodaje led (300 do 400 g ledenih listića ili zdrobljenog leda), tako da se zapremina poveća na oko 2 litre. Probavljeni sadržaj se miješa dok se ne otopi led. U slučaju manjih skupnih uzoraka (vidjeti točku II. podtočku (b) ovoga Dijela) količina leda se proporcionalno smanjuje,
- Rashlađeni probavljeni sadržaj se prenosi u separator zapremine 2 litre, koji je opremljen napravom za vibraciju (tresenje),
- Sedimentacije traje 30 minuta i to s prekidima, tj. izmjenjuju se jedna minuta tresenja i jedna minuta stanke,
- Nakon 30 minuta, 60 ml taloga brzo se odlije u mjerni cilindar od 100 ml (nakon upotrebe ispere se otopinom deterdženta),
- 60 ml sedimenta se ostavi da odstoji 10 minuta, a zatim se gornji sloj tekućine pažljivo izdvoji usisavanjem, na način da ostane zapremina od 15 ml koja će se pretražiti na prisutnost ličinki,
- Za usisavanje se može upotrijebiti i brizgalica za jednokratnu upotrebu, opremljena plastičnom cjevčicom. Dužina te cjevčice mora biti tolika, da kada se krilca brizgalice postave na rub mjernog cilindra, u cilindru ostane netaknuto 15 ml tekućine,
- Preostalih 15 ml prenosi se u posudu za brojanje ličinki ili u dvije Petrijeve zdjelice te se pretražuje trihineloskopom ili binokularnim mikroskopom,
- Mjerni cilindar ispiri se s 5 do 10 ml vode za piće. Dobiveni ispirak dodaje se sadržaju za pretragu,
- Sediment se mora pretražiti čim je pripremljen. Ni u kojem se slučaju pretraga ne smije odgoditi za sljedeći dan.

Ako sediment nije dovoljno bistar ili se ne pretraži u roku od 30 minuta potrebno ga je razbistriti na sljedeći način:

- ukupna količina sedimenta od oko 60 ml izlijeva se u mjerni cilindar i ostavi da odstoji 10 minuta; potom se usisavanjem otklanja 45 ml gornjeg sloja tekućine. Preostalih 15 ml tekućine se nadopunjava s 45 ml vode za piće,
- nakon daljnjeg sedimentiranja tijekom 10 minuta, opet se usisa gornji sloj tekućine (oko 30 ml). Preostalih 15 ml koji se koriste za pretragu ulijvaju se u Petrijevu zdjelicu ili u posudu za brojanje larvi,
- mjerni cilindar ispire se s 10 ml vode za piće. Ispirak se dodaje prethodno pripremljenom sedimentu koji će se pretražiti u Petrijevoj zdjelici ili u posudi za brojanje ličinki.

IV. POZITIVNI ILI SUMNJIVI REZULTATI PRETRAGE

U slučaju pozitivnog ili sumnjivog rezultata pretrage primjenjuju se odredbe utvrđene u Poglavlju I. točki 3. III. ovoga Priloga.

B. MEHANIČKA METODA UMJETNE PROBAVE SKUPNOG UZORKA/TEHNIKA »IZDVAJANJA NA FILTERU«

1. Uređaji i reagensi

Kako je navedeno u Poglavlju II. Dijelu A točki 1. ovoga Priloga.

Dodatna oprema:

- (a) Gelmanov separator zapremine 1 litre, opremljen držačem za filter (promjer 45 mm),
- (b) filterske ploče koje se sastoje od okrugle mreže izrađene od nehrđajućeg čelika s porama od 35 mikrometara (promjer ploče: 45 mm), dva gumena prstena debljine 1 mm (promjer vanjskog prstena: 45 mm; promjer unutarnjeg prstena: 38 mm), s tim da se okrugla mreža postavlja između dva gumena prstena i za njih pričvršćuje dvokomponentnim ljepilom prikladnim za ljepljenje oba materijala,
- (c) Erlenmeyerova tikvica zapremine 3 litre, opremljena postraničnom cjevčicom za usisavanje,
- (d) filterska pumpa,
- (e) plastične vrećice, zapremine od najmanje 80 ml,
- (f) naprava za plombiranje plastičnih vrećica,
- (g) renilaza jakosti 1: 150 000 Sokslet jedinica po gramu.

2. Sakupljanje uzoraka

Kako je navedeno u Poglavlju I. točki 2. ovoga Priloga.

3. Postupak

I. MLJEVENJE

Ako se uzorci mesa prethodno usitne u uređaju za mljevenje mesa, poboljšava se kvaliteta probave. Kada se koristi električna mješalica, ista se uključuje tri do četiri puta, u trajanju od jedne sekunde.

II. POSTUPAK PROBAVE

Ovaj se postupak može provoditi na skupnom uzorku od 100 g (istovremeno 100 g pojedinačnih uzoraka) ili na skupnom uzorku manjem od 100 g.

(a) Skupni uzorak od 100 g (istovremeno 100 g pojedinačnih uzoraka)

Pogledati Poglavlje II. Dio A točku 3. II. Podtočku (a) ovoga Priloga.

(b) Manji skupni uzorci (manje od 100 pojedinačnih uzoraka)

Pogledati Poglavlje II. Dio A točku 3. II. podtočku (b) ovoga Priloga.

III. SAKUPLJANJE LARVI FILTRIRANJEM

(a) Probavljenom sadržaju se dodaje led (300 do 400 g ledenih listića ili zdrobljenog leda), tako da se zapremina poveća na oko 2 litre. Količina leda se proporcionalno smanjuje kada se probavlja manja količina uzoraka,

(b) Probavljeni sadržaj se miješa dok se ne otopi led. Rashlađeni sadržaj se ostavlja najmanje tri minute, koliko je potrebno da se larve sklupčaju,

(c) Gelmanov separator opremljen držačem za filter i diskom, stavlja se na Erlenmeyerovu tikvicu koja je povezana s pumpom filtera,

(d) Probavljeni sadržaj ulijeva se u Gelmanov separator i filtrira. Pred kraj filtriranja, prolaz tekućine kroz filter može se potpomoći usisavanjem pomoću pumpe. Usisavanje se mora prekinuti prije nego što filter postane suh, tj. kada u lijevku ostane 2 do 5 ml tekućine,

(e) Kada sva tekućina bude profiltrirana, disk s filterom se skida i stavlja u plastičnu vrećicu zapremine 80 ml zajedno s 15 do 20 ml otopine renilaze. Otopina renilaze se priprema miješanjem 2g renilaze u 100 ml vode za piće,

(f) Plastična vrećica se dva puta plombira i postavlja između unutarnje i vanjske vrećice Stomachera,

(g) Stomacher se uključuje i ostavlja da usitnjava tri minute (npr. dok radi na potpunom ili nepotpunom uzorku),

(h) Nakon tri minute, plastična se vrećica, zajedno s diskom s filterom i otopinom renilaze vadi iz Stomachera i otvara škarama. Tekući sadržaj se izlije u posudu za brojanje ličinki ili u Petrijevu zdjelicu. Vrećica se ispiri s 5 do 10 ml vode. Ispirak se dodaje u posudu za brojanje larvi. Pretražuje se pomoću trihineloskopa, ili binokularnog mikroskopa,

(i) Dobiveni materijal se mora pretražiti odmah nakon pripreme. Ni u kojem se slučaju pretraga ne smije odgoditi za sljedeći dan.

Napomena: Disk s filterom se ne smije koristiti ako nije potpuno čist. Ne smije se dozvoliti da se nečisti disk s filterom sasuš. Disk s filterom može se čistiti uranjanjem u otopinu renilaze tijekom noći. Prije upotrebe pere se u svježoj otopini renilaze u Stomacheru.

IV. POZITIVNI ILI SUMNJIVI REZULTATI PRETRAGE

Kada je rezultat pozitivan ili sumnjiv, primjenjuju se odredbe navedene u Poglavlju I. točki 3. III. ovoga Priloga.

C. METODA AUTOMATSKE UMJETNE PROBAVE ZA SKUPNI UZORAK TEŽINE DO 35 g

1. Uređaji i reagensi

(a) Nož ili škare za rezanje uzoraka,

(b) Podlošci podijeljeni na 50 kvadrata, od kojih se u svaki može staviti uzorak od oko 2 g mesa, ili slična oprema koja u potpunosti osigurava sljedivost uzoraka,

(c) Miješalica Trichomatic 35® s umetkom za filtriranje,

- (d) Klorovodična kiselina težine $8,5 \pm 0,5 \%$,
- (e) Prozirni polikarbonatni membranski filteri s promjerom od 50 mm i veličinom pora od 14 mikrona,
- (f) Pepsin aktivnosti 1:10 000 NF (US National Formulary), što odgovara 1:12 500 BP (British Pharmacopoea) i 2 000 FIP (Fédération internationale de pharmacie),
- (g) Vaga s točnošću od 0,1 g,
- (h) Pinceta s ravnim vrhovima,
- (i) Više mikroskopskih stakalaca s dužinom stranice najmanje 5 cm, ili više Petrijevih zdjelica s promjerom najmanje 6 cm, koji su s donje strane zašiljenim instrumentom iscrtani u kvadratu veličine 10×10 mm,
- (j) Binokularni mikroskop s izvorom svjetlosti (povećanje 15 do 60 puta) ili trihineloskop s vodoravnom pločom,
- (k) Posuda za prikupljanje otpadnih tekućina,
- (l) Veći broj posuda od 10 litara za dekontaminaciju uređaja, npr. pomoću formalina te za preostalu probavnu tekućinu kada je rezultat pretrage uzoraka pozitivan,
- (m) Termometar u rasponu od 1 do 100 °C, s točnošću od 0,5 °C.

2. Prikupljanje uzoraka

Kako je navedeno u Poglavlju I. točki 2. ovoga Priloga.

3. Postupak

I. POSTUPAK PROBAVE

- (a) Umetak za filtriranje namješta se u miješalicu, spoji se odvodna cijev i postavi tako da se odlijeva u posudu za otpad,
- (b) Kada se miješalica uključi, započinje grijanje,
- (c) Prije toga se otvara i zatvara donji ventil koji je smješten ispod reakcijske komore,
- (d) Tada se dodaje do 35 uzoraka od kojih je svaki težak oko 1 g (na temperaturi od 25 do 30 °C), a koji su uzeti iz pojedinačnih uzoraka u skladu s točkom 2. ovoga Dijela. Potrebno je provjeriti da li su odstranjeni veći komadi tetiva, budući da oni mogu začepiti membranski filter,
- (e) Ulije se voda do ruba komore za tekućinu koja je spojena s miješalicom (oko 400 ml),
- (f) Ulije se oko 30 ml klorovodične kiseline (8,5 %) do ruba manje, spojene komore za tekućinu,
- (g) Postavi se membranski filter ispod grubog filtera u držač uloška filtera,
- (h) Na kraju se dodaje 7 g pepsina ili 21 ml tekućeg pepsina. Ovaj se redosljed mora strogo poštivati da bi se izbjegla razgradnja pepsina,
- (i) Zatvori se poklopac reakcijske komore i komore za tekućinu,
- (j) Odabere se vrijeme trajanja probave. Kratko vrijeme probave (5 minuta) postavlja se za svinje u normalnoj dobi za klanje dok se za druge uzorke postavlja duže vrijeme (8 minuta),
- (k) Kada se uključi tipka za početak na miješalici, automatski počinje postupak pripreme i probave, nakon kojeg slijedi filtriranje. Nakon 10 do 13 minuta, postupak je završen i automatski se prekida,
- (l) Otvori se poklopac reakcijske komore nakon provjere da li je komora prazna. Ako je u komori ostalo pjene ili bilo koje druge probavne tekućine, potrebno je ponoviti postupak u skladu s točkom V. ovoga Dijela.

II. PRIKUPLJANJE LIČINKI

- (a) Odstrani se držač filtera i prenese se membranski filter na stakalce ili Petrijevu zdjelicu,
- (b) Membranski filter se pregleda binokularnim mikroskopom ili trihineloskopom.

III. ČIŠĆENJE OPREME

- (a) U slučaju pozitivnog rezultata pretrage, napune se dvije trećine reakcijske komore miješalice kipućom vodom. Obična se voda za piće nalije u povezujuću komoru za tekućinu tako da pokrije donji senzor. Tada započinje automatsko čišćenje. Dekontaminira se držač filtera i sva druga oprema, npr. uporabom formalina,
- (b) Na kraju radnog dana, komora za tekućinu u miješalici se napuni vodom i propusti kroz standardni ciklus.

IV. UPORABA MEMBRANSKOG FILTERA

Svaki polikarbonatni membranski filter može se upotrijebiti najviše pet puta. Filter se nakon svake uporabe mora okrenuti. Osim toga, treba ga nakon svake uporabe provjeriti i utvrditi da nema oštećenja zbog kojih bi bio neprikladan za daljnju uporabu.

V. METODA KOJA SE UPOTREBLJAVA KADA JE PROBAVA NEPOTPUNA I KADA SE NE MOŽE IZVESTI FILTRIRANJE

Kada mješalica prođe kroz automatski ciklus u skladu s Dijelom C točkom 3. I. ovoga Poglavlja, otvori se poklopac reakcijske komore i provjeri da li je u komori ostalo pjene ili bilo kakve tekućine. U tom slučaju, potrebno je učiniti kao što slijedi:

- (a) zatvori se donji ventil ispod reakcijske komore,
- (b) ukloni se držač filtera i prenese membranski filter na stakalce ili u Petrijevu zdjelicu,
- (c) stavi se novi membranski filter u držač filtera i pričvrsti se držač filtera,
- (d) komoru miješalice za tekućinu napuni se vodom dok se ne pokrije donji senzor,
- (e) izvede se ciklus automatskog čišćenja,
- (f) kada je ciklus automatskog čišćenja gotov, otvori se poklopac reakcijske komore i provjeri da li ima preostale tekućine,
- (g) ako je komora prazna, izvadi se držač filtera i pomoću pincete prenese membranski filter na stakalce ili u Petrijevu zdjelicu,
- (h) pregledaju se oba membranska filtera u skladu s Dijelom C točkom 3. II. ovoga Poglavlja. Ako se filteri ne mogu pregledati, ponovi se cijeli proces probave s dužim vremenom probave u skladu s Dijelom C točkom 3. I. ovoga Poglavlja.

VI. POZITIVNI ILI SUMNJIVI REZULTATI

Kada je rezultat pozitivan ili sumnjiv, primjenjuju se odredbe navedene u Poglavlju I. točki 3. II. ovoga Priloga.

POGLAVLJE III

TRIHINELOSKOPSKI PREGLED

1. Uređaj

- a) Trihineloskop opremljen svjetiljkom sa žarnom niti koji ima povećanje od 30 – 40 puta i 80 do 100 puta ili binokularni mikroskop s vlastitim izvorom svjetlosti čiji se intenzitet može

prilagoditi,

- b) Kompresor koji se sastoji od 2 staklene ploče (od kojih je jedno staklo podjeljeno u polja jednake površine),
- c) Male zakrivljene škarice,
- d) Male pincete,
- e) Nož za rezanje uzoraka,
- f) Obilježene posudice za odvojeno pohranjivanje uzoraka,
- g) Kapaljka,
- h) Acetilna kiselina i otopina kalij hidroksida za prosvjetljivanje kalcifikata i razmekšavanje osušenog mesa.

2. Prikupljanje uzoraka

U slučaju cijelih trupova, uzima se nekoliko uzoraka veličine lješnjaka od svake životinje;

- (a) kod domaćih svinja, takvi se uzorci uzimaju iz oba potporna mišića sa korijena ošita, na prijelazu mišićnog u tetivasti dio,
- (b) kod divljih svinja, uzorci se uzimaju iz oba potporna mišića sa korijena ošita, na prijelazu mišićnog u tetivasti dio, iz žvačnih mišića, mišića donjeg dijela noge, međurebrenih mišića te jezičnih mišića, što je ukupno šest uzoraka od svake pojedine životinje,
- (c) ukoliko neki mišići nisu dostupni, uzima se ukupno četiri uzorka iz mišića koji su na raspolaganju,
- (d) kod rasječenog mesa, uzimaju se četiri uzorka tkiva poprečno-prugastih mišića, ako je moguće bez masti, veličine lješnjaka, sa različitih mjesta, po mogućnosti u blizini kosti ili tetiva.

3. Postupak izvođenja

- a) Kompresor mora biti popunjen s $1,0 \pm 0,1$ g mesa, što odgovara 28 isječaka mesa veličine zrna zobi. Ako je neophodno treba prirediti 2 kompresora sa ukupno 56 isječaka veličine zrna zobi,
- b) Ako se raspoložuje sa oba mišićna djela ošita domaće svinje, pregledavač mora uzeti s oba djela uzorke, što ukupno iznosi 56 isječaka,
- c) Ako se raspoložuje s jednim mišićnim djelom korijena ošita, potrebno je pregledati 56 isječaka s različitih mjesta, ako je moguće na prijelazu mišićnog u tetivasti dio,
- d) Uzorke prikupljene s druga četiri mišića divlje svinje, potrebno je svaki izrezati u sedam isječaka, što ukupno iznosi 28 isječaka,
- e) Pregledavač mesa na prisustvo *Trichinella* komprimira 56 (ili 84) isječaka između staklenih ploča tako da su preparati jasni i pregledni,
- f) Ako je uzorak za pretraživanje suh i star, nužno ga je omekšati kroz 10 do 20 minuta prije komprimiranja u otopini kalij hidroksida i vode u omjeru 1: 2,
- g) Od svakog uzorka uzetog s komada mesa pregledavač mora prirediti 14 preparata veličine zrna zobi, što ukupno iznosi 56 isječaka,
- h) Svako se polje mora pretražiti polagano i pažljivo, koristeći povećanje od 30 do 40 puta,
- i) Ukoliko se za vrijeme pretrage uoči sumljivo područje, mora se pregledati pod najvećim povećanjem (80 do 100 puta),
- j) U slučaju nejasnog rezultata, pretraživanje se ponavlja na drugim uzorcima sve dok se ne dobije jasan rezultat. Trihineloskopski pregled mora trajati najmanje 6 minuta,
- k) Vrijeme predviđeno za pretragu ne uključuje vrijeme potrebno za prikupljanje i pripremu preparata,

l) Osoba koja pregledava uzorke trihineloskopski ne smije pregledati više od 840 polja dnevno, što odgovara pretrazi 15 domaćih svinja ili 10 divljih svinja.

PRILOG II.

POSTUPCI ZAMRZAVANJA

A. Metoda zamrzavanja 1

- (a) Meso koje se već dopremi zamrznuto ostavlja se u takvom stanju,
- (b) Tehnička oprema i napajanje rashladne prostorije energijom moraju biti takvi da osiguravaju vrlo brzo postizanje i održavanje potrebne temperature u svim dijelovima prostorije i mesa,
- (c) Materijal u kojemu je meso zapakirano mora se prije zamrzavanja odstraniti, osim u slučajevima kada je meso u potpunosti na propisanoj temperaturi kad se doprema u rashladnu prostoriju, ili kada je meso pakirano tako da pakiranje ne sprječava postizanje propisane temperature u određenom vremenu,
- (d) Pošiljke se u rashladnoj prostoriji moraju držati odvojeno i zaključano,
- (e) Mora se voditi evidencija o danu i vremenu dopreme svake pošiljke u rashladnu prostoriju,
- (f) Temperatura u rashladnoj prostoriji mora biti najmanje $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$. Ona se mora mjeriti kalibriranim termo-električnim uređajima i trajno bilježiti. Ne smije se mjeriti izravno u dotoku hladnog zraka. Instrumenti se moraju čuvati zaključani. Temperaturne liste moraju uključivati relevantne podatke iz evidencije inspekcije koja se vodi kod dopreme te datum i vrijeme započinjanja i završetka zamrzavanja, te se moraju čuvati godinu dana od zaprimanja pošiljke,
- (g) Meso promjera ili debljine do 25 cm mora biti zamrznuto neprekidno najmanje 240 sati, a meso promjera ili debljine između 25 i 50 cm mora biti zamrznuto neprekidno najmanje 480 sati. Postupak zamrzavanja ne smije se koristiti na mesu koje je većeg promjera ili debljine. Vrijeme zamrzavanja računa se od vremena kad je u rashladnoj prostoriji postignuta temperatura navedena u točki (f) ovoga Dijela.

B. Metoda zamrzavanja 2

Primjenjuju se opće odredbe navedene u točkama (a) do (e) metode zamrzavanja 1 Dijela A ovoga Priloga, uz primjenu sljedećih odnosa vremena i temperature:

(a) meso promjera ili debljine do 15 cm mora biti zamrznuto u skladu s jednim od sljedećih odnosa vremena i temperature:

- 20 dana pri $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$,
- 10 dana pri $-23\text{ }^{\circ}\text{C}$,
- 6 dana pri $-29\text{ }^{\circ}\text{C}$,

(b) meso promjera ili debljine između 15 cm i 50 cm mora biti zamrznuto u skladu s jednom od sljedećih odnosa vremena i temperature:

- 30 dana pri $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$,
- 20 dana pri $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$,
- 12 dana pri $-29\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Temperatura u hladnjači ne smije biti viša od razine odabrane temperature inaktivacije.

Temperatura se mora mjeriti kalibriranim termo-električnim uređajima i trajno bilježiti. Ne smije se mjeriti izravno u dotoku hladnog zraka. Instrumenti moraju biti zaključani.

Temperaturne liste moraju uključivati relevantne podatke iz evidencije inspekcije koja se vodi kod dopreme te datum i vrijeme započinjanja i završetka zamrzavanja, te se moraju čuvati

godinu dana od zaprimanja pošiljke.

Kada se koriste tuneli za zamrzavanje, a ne slijede se dosljedno gore opisani postupci, subjekt u poslovanju s hranom mora dokazati nadležnom tijelu da je alternativna metoda djelotvorna za uništavanje parazita *Trichinella* u svinjskom mesu.

C. Metoda zamrzavanja 3

Postupak se sastoji od komercijalnog suhog zamrzavanja ili zamrzavanja mesa uz određene odnose vremena i temperature, tako da se temperatura kontrolira u središtu svakog komada mesa.

(a) Primjenjuju se opće odredbe navedene u točkama (a) do (e) Dijela A ovoga Priloga metode 1 uz sljedeće odnose vremena i temperature:

- 106 sati pri $-18\text{ }^{\circ}\text{C}$,
- 82 sata pri $-21\text{ }^{\circ}\text{C}$,
- 63 sata pri $-23,5\text{ }^{\circ}\text{C}$,
- 48 sati pri $-26\text{ }^{\circ}\text{C}$,
- 35 sati pri $-29\text{ }^{\circ}\text{C}$,
- 22 sata pri $-32\text{ }^{\circ}\text{C}$,
- 8 sati pri $-35\text{ }^{\circ}\text{C}$,
- 1/2 sata pri $-37\text{ }^{\circ}\text{C}$,

(b) Temperatura se mora mjeriti kalibriranim termo-električnim uređajima i trajno bilježiti. Sonda termometra umeće se u sredinu komada mesa koji ne smije biti tanji od najdebljeg komada mesa predviđenog za zamrzavanje. Taj se komad mesa mora staviti na najnepovoljnije mjesto u odnosu na postizanje odabrane temperature u rashladnoj prostoriji, koje nije u blizini opreme za hlađenje ili izravno u dotoku hladnog zraka. Instrumenti moraju biti zaključani. Temperaturne liste moraju uključivati relevantne podatke iz evidencije inspekcije koja se vodi kod dopreme te datum i vrijeme započinjanja i završetka zamrzavanja, te se moraju čuvati godinu dana od zaprimanja pošiljke.

PRILOG III.

PRETRAGA MESA DRUGIH VRSTA ŽIVOTINJA

Meso konja, meso divljači i druge vrste mesa koje bi mogle sadržavati *Trichinelle* moraju se pretražiti u skladu s jednom od metoda umjetne probave navedenih u Poglavljima I. ili II. Priloga I. ovoga Pravilnika, uz sljedeće promjene:

- (a) uzorci težine najmanje 10 g uzimaju se iz jezičnog ili vanjskog žvačnog mišića (m. masseter) konja te iz prednje noge, jezika ili ošita (diaphragma) divljih svinja,
- (b) u slučaju kada mišići iz točke (a) ovoga Priloga kod konja nedostaju, uzima se veći uzorak mišićnog dijela ošita na prijelazu u tetivasti dio. Sa ovog mišića mora biti odstranjeno vezivno i masno tkivo,
- (c) najmanje 5 g uzorka probavlja se u skladu s referentnom metodom pretraživanja iz Poglavlja I. Priloga I. ovoga Pravilnika, ili u skladu s ekvivalentnom metodom iz Poglavlja II. navedenog Priloga. Za svaku probavu, ukupna težina mišića koji se pretražuje ne smije biti veća od 100 g prilikom pretraživanja metodom iz Poglavlja I. ovoga Pravilnika i metodama A i B iz Poglavlja II. ovoga Pravilnika, te od 35 g u slučaju pretraživanja metodom C iz Poglavlja II. ovoga Pravilnika,
- (d) kada je utvrđena prisutnost *Trichinelle*, uzima se dodatnih 50 g uzorka za ponovno pretraživanje,
- (e) ne dovodeći u pitanje pravila za očuvanje životinjskih vrsta, sve meso divljih životinja kao

što su medvjedi, sisavci mesožderi (uključujući morske sisavce) i gmazovi, osim divljih svinja, mora se pretražiti uzimanjem 10 g uzorka mišića sa predilekcijskih mjesta, ili većeg uzorka ako takva mjesta nisu na raspolaganju. Predilekcijska mjesta su:

- kod medvjeda: ošit, žvačni mišić (m. masseter) i jezik,
- kod morža: jezik,
- kod krokodila: žvačni mišić (m. masseter), krilasti mišić (m. pterygoideus) i međurebreni mišići (mm. intercostales),
- kod ptica: mišići glave (npr. m. masseter i vratni mišići),

(f) Trajanje umjetne probave mora biti dostatno da se osigura odgovarajuća probava tkiva ovih životinja, ali ne smije trajati duže od 60 minuta.

PRILOG IV.

DETALJNI UVJETI ZA GOSPODARSTVA SLOBODNA OD TRIHINELOZE I ZA REGIJE SA ZANEMARIVIM RIZIKOM OD TRIHINELOZE

U smislu ovog Priloga, izraz »kontrolirani uvjeti držanja u integriranom proizvodnom sustavu« označava vrstu uzgoja u kojem se drže svinje u uvjetima koje subjekt u poslovanju hranom kontinuirano kontrolira u odnosu na hranu za životinje i držanje.

POGLAVLJE I.

OBVEZE SUBJEKTA U POSLOVANJU S HRANOM

A. Subjekti u poslovanju s hranom moraju zadovoljavati sljedeće zahtjeve, kako bi bili službeno priznati kao gospodarstva slobodna od trihineloze:

- (a) Subjekt u poslovanju hranom mora poduzeti sve praktične mjere predostrožnosti glede izgradnje i održavanja objekta kako bi se spriječio pristup glodavcima i drugim vrstama sisavaca te velikim mesoždernim pticama u objekte u kojima se drže životinje,
- (b) Subjekt u poslovanju s hranom mora primjenjivati program za kontrolu štetočina, posebno glodavaca, na djelotvoran način kako bi se spriječila invazija svinja. Subjekt u poslovanju s hranom mora voditi evidencije o provođenju tog programa kako to zahtijeva nadležno tijelo,
- (c) Subjekt u poslovanju s hranom mora osigurati da se sva hrana za životinje doprema iz objekata koji proizvode hranu za životinje u skladu s odredbama Pravilnika o uvjetima u poslovanju s hranom za životinje (»Narodne novine«, br. 84/06)⁷,
- (d) Subjekt u poslovanju s hranom mora hranu koja je namijenjena vrstama životinja prijemljivima za trihinelozu čuvati u zatvorenim silosima ili drugim spremištima u koje ne mogu prodrijeti glodavci. Sva ostala hrana za životinje mora se toplinski obraditi ili proizvesti i pohraniti na način koji zahtijeva nadležno tijelo,
- (e) Subjekt u poslovanju s hranom mora osigurati da se uginule životinje sakupe i do uništenja pohrane u odgovarajuće spremnike u skladu sa posebnim propisom što je prije moguće, a najkasnije u roku od 24 sata od njihova uginuća. Uginule svinje se mogu sakupiti i do odlaganja pohraniti na gospodarstvu u odgovarajući zatvoreni spremnik sa uređajem za hlađenje ili rashladne prostorije,
- (f) Ukoliko se u blizini gospodarstva nalazi odlagalište smeća, subjekt u poslovanju s hranom o tome mora obavijestiti nadležno tijelo. Nadležno tijelo procijenjuje rizik i donosi odluku da li će gospodarstvo biti službeno priznato kao slobodno od trihineloze,
- (g) Subjekt u poslovanju s hranom mora osigurati da su odojci i svinje koji se dopremaju na gospodarstvo, opraseni i uzgajani u kontroliranim uvjetima držanja u integriranom proizvodnom sustavu,

- (h) Subjekt u poslovanju s hranom mora osigurati označavanje svinja na način da se svakoj životinji može pratiti trag unatrag do gospodarstva rođenja,
- Subjekt u poslovanju s hranom može na gospodarstvo dopremiti nove životinje samo ako one dolaze iz gospodarstava sa službeno priznatim statusom slobodnih od trihineloze, ili
 - ako ih prati međunarodni veterinarski certifikat ovjeren od strane nadležnog tijela zemlje izvoznice kojim se potvrđuje da životinje dolaze sa gospodarstva sa službeno priznatim statusom slobodnog od trihineloze, ili
 - ako se te životinje drže izdvojene dok se ne dokaže da su rezultati serološke pretrage koju je odobrio referentni laboratorij Europske unije negativni. Uzimanje uzoraka za serološku pretragu može započeti tek nakon što su životinje na gospodarstvu proboravile četiri tjedna,
- (j) Subjekt u poslovanju s hranom mora osigurati da niti jedna svinja namijenjena klanju ne izlazi izvan objekta za vrijeme trajanja cijelog proizvodnog procesa,
- (k) Izlazak izvan objekta tijekom prvih nekoliko tjedana života, prije odbića, dopušta se ukoliko su zadovoljeni sljedeći uvjeti:
- ako u zemlji nije utvrđena invazija domaćih životinja *Trichinella* u posljednjih 10 godina,
 - ako postoji godišnji plan praćenja divljih životinja prijemljivih na trihinelozu. Program se temelji na procjeni rizika i provodi se na području koje je epidemiološki povezano s zemljopisnim položajem farme koja je proglašena slobodnom od trihineloze. Programom se pretražuju relevantne indikatorske vrste na temelju prethodnih nalaza. Učestalost trichinela u indikatorskih vrsta mora biti manja od 0,5 %,
 - kada su vani, životinje se moraju držati na propisno ograđenom prostoru,
 - mora se primjenjivati program nadzora iz članka 11. ovoga Pravilnika i osigurati učestaliji nadzor na uključenim gospodarstvima,
 - od svake krmače i nerasta koji se na gospodarstvu drže u svrhu rasploda, moraju se kod klanja uzimati uzorci za pretraživanje uporabom referentne metode otkrivanja opisane u Poglavlju I. Priloga I. ovoga Pravilnika ili uporabom ekvivalentnih metoda opisanih u Poglavlju II. Priloga I. ovoga Pravilnika, i
 - moraju se poduzeti mjere za sprječavanje pristupa velikim mesoždernim ili sveždernim pticama (npr. vrane, ptice grabljivice).
- B. Subjekti u poslovanju s hranom gospodarstava slobodnih od trihineloze moraju obavijestiti nadležno tijelo kada se više ne ispunjavaju zahtjevi iz Dijela A ovoga Poglavlja, ili u slučaju bilo kakve druge promjene koja bi mogla utjecati na status tog gospodarstva kao slobodnog od trihineloze.

⁷ Pravilnikom se preuzimaju odredbe Uredbe (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta od 12. siječnja 2005. godine i Vijeća kojom se propisuju higijenski uvjeti za hranu za životinje

POGLAVLJE II.

OBVEZE NADLEŽNOG TIJELA

A. Nadležno tijelo u slučaju kada *Trichinella* u posljednjih 10 godina nije otkrivena kod domaćih svinja, može službeno priznati određeno gospodarstvo kao slobodno od trihineloze pod sljedećim uvjetima:

- (a) ako su obavljena najmanje dva kontrolna posjeta tijekom 12 mjeseci koji prethode službenom priznavanju statusa gospodarstva da bi se provjerila sukladnost sa zahtjevima iz Poglavlja I. Dijela A Priloga IV. ovoga Pravilnika, i
- (b) ako su tijekom posljednja 24 mjeseca prije priznanja, ili kroz duže vremensko razdoblje ako nadležno tijelo to smatra potrebnim, sve svinje koje se šalju na klanje pretražene kako bi se nadležnom tijelu dokazalo da je pretražen dovoljan broj životinja s tog gospodarstva

upotrebom jedne od metoda za dokazivanje *Trichinella*, opisanih u Poglavljima I. i II. Priloga I. ovoga Pravilnika, i

(c) ako su rezultati testova bili negativni, i

(d) ako se primjenjuje program monitoringa divljači u cilju procjene rizika u onim područjima gdje je moguć kontakt divljih životinja i životinja s gospodarstva koja podnose zahtjev za službeno priznavanje statusa gospodarstva kao slobodnog od trihineloze, ovakav program monitoringa optimizira dokazivanje *Trichinella* primjenom najprikladnije indikatorske vrste životinje i metode pretrage, uzimanjem što većih uzoraka mesa i od što većeg broja životinja; paraziti dokazani kod divljih životinja identificiraju se, na razini vrsta u referentnom laboratoriju Europske unije ili u nacionalnom referentnom laboratoriju; referentni laboratorij Europske unije može pomoći izradom standardiziranog protokola za program monitoringa divljih životinja. Za ispunjavanje zahtjeva navedenih u ovom dijelu, mogu se upotrijebiti ranije dobiveni podaci.

B. Nadležno tijelo u slučaju kada *Trichinella* u posljednjih 10 godina nije otkrivena kod domaćih svinja, može službeno priznati određeno gospodarstvo kao slobodno od *Trichinelle* pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi iz Dijela A točke (d) ovoga Poglavlja.

C. Nadležno tijelo može odlučiti da službeno prizna kategoriju gospodarstava kao slobodne od trihineloze, kada su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) svi zahtjevi navedeni u Poglavlju I. Dijelu A ovoga Priloga, osim točke (k), koja se ovdje ne primjenjuje, i

(b) kada u državi u posljednjih 10 godina nije otkrivena niti jedna autohtona invazija trihinelom kod domaćih životinja, tijekom kojih se provelo kontinuirano pretraživanje zaklanih svinja, tako da postoji najmanje 95 postotna pouzdanost dokazivanja svake invazije u uvjetima kada je učestalost *Trichinelle* veća od 0,0001 %, i

c) mora biti dostupan jasan opis kategorije gospodarstva, način uzgoja i uključene vrste životinja, i

(d) mora se uspostaviti program monitoringa divljih životinja, na temelju procjene rizika, u skladu s Poglavljem II. Dijelom A točkom (d) ovoga Priloga.

D. Pored zahtjeva propisanih u Prilogu IV Pravilnika o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza («Narodne novine», br. 52/05)⁸, početno izvješće i daljnja godišnja izvješća Europskoj komisiji moraju sadržavati sljedeće podatke:

(a) broj slučajeva (uvezenih ili autohtonih) oboljenja u ljudi, uključujući epidemiološke podatke,

(b) rezultate pretraga na *Trichinellu* kod domaćih svinja koje nisu uzgojene u kontroliranim uvjetima držanja u integriranom proizvodnom sustavu; ovi rezultati moraju uključivati dob i spol invadiranih životinja, način uzgoja, vrstu provedene dijagnostičke metode, razina invadiranosti (ako je poznata) i druge relevantne dodatne podatke,

(c) rezultate pretraživanja na *Trichinellu* kod rasplodnih krmača i nerasta; rezultati moraju uključivati podatke navedene u točki (b) ovoga Dijela,

(d) rezultate pretraživanja trupova divljih svinja, konja, divljači i bilo kojih drugih indikatorskih vrsta životinja na *Trichinellu*,

(e) rezultate seroloških testova kako je navedeno u članku 11. ovoga Pravilnika, čim referentni laboratorij Europske unije validira odgovarajuću metodu,

(f) druge slučajeve kada se sumnja na *Trichinellu*, bilo uvezene ili autohtone, te sve relevantne laboratorijske rezultate,

(g) detalje o svim pozitivnim rezultatima i vrstama *Trichinelle* verificiranih u referentnom laboratoriju Europske unije ili nacionalnom referentnom laboratoriju,

(h) ovi se podaci predaju u obliku i prema vremenskom rasporedu koji donosi Europska agencija za sigurnost prehrambenih proizvoda (EFSA) za izvještaje o zoonozama,

(i) što se tiče izvješća o gospodarstvima ili kategorijama gospodarstava službeno priznatih kao

slobodna od trihineloze: podaci o broju gospodarstava slobodnih od trihineloze i sažeti rezultati službenih kontrola gospodarstava slobodnih od trihineloze, uključujući podatke o pravilnom postupanju vlasnika gospodarstava,

(j) što se tiče regija sa zanemarivim rizikom, dostavljaju se podaci o:

- programima monitoringa koji se provode u skladu s člankom 11. ovoga Pravilnika, ili ekvivalentni podaci,
- programima monitoringa divljih životinja, koji se provode u skladu s Dijelom A točkom (d) ovoga Poglavlja, ili ekvivalentni podaci.

⁸ Pravilnikom se preuzimaju odredbe Direktive 2003/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. studenoga 2003. o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza, koja je izmijenjena i dopunjena Odlukom Komisije 90/424/EEZ i koja ukida Direktivu Vijeća 92/117/EEZ